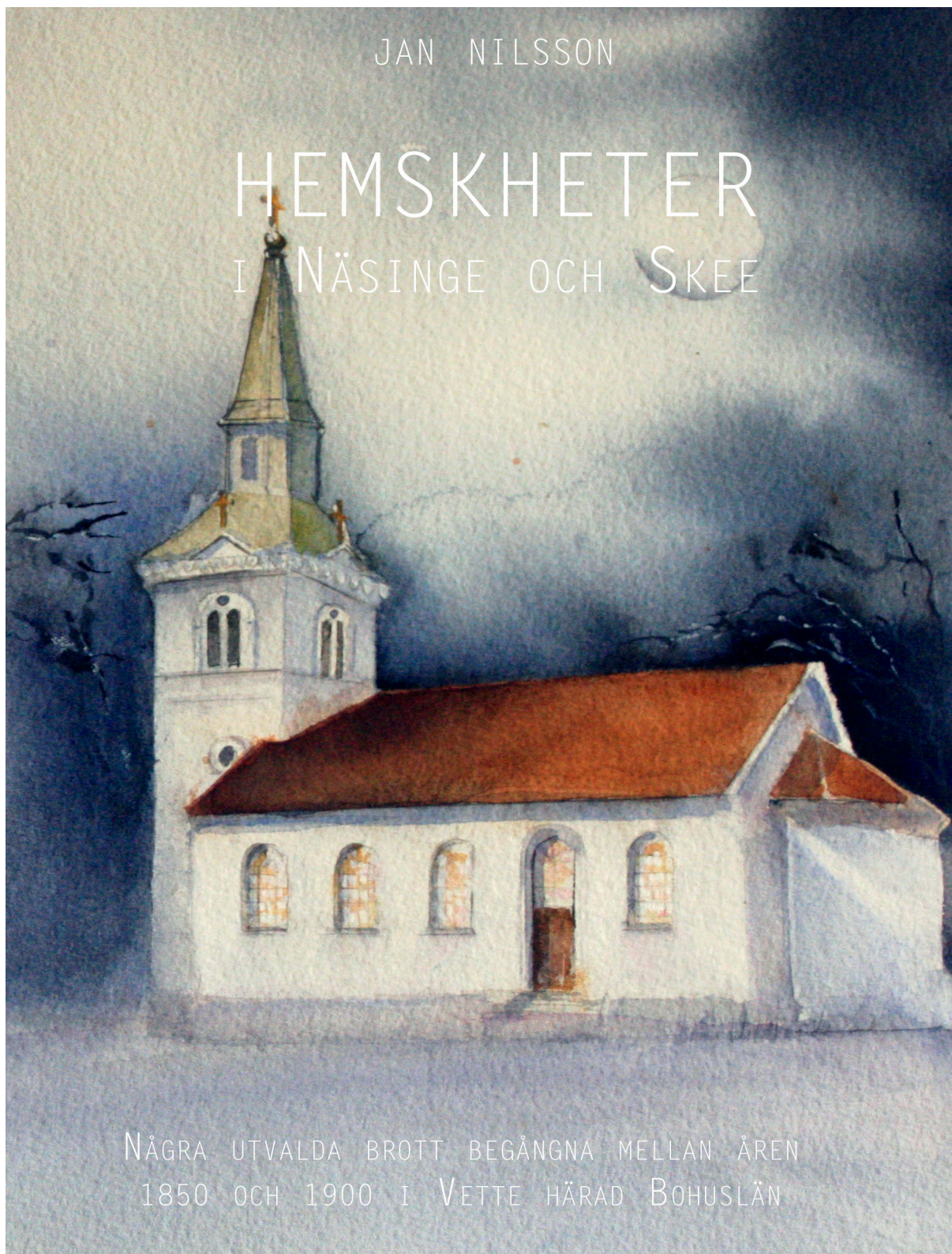

KÄLLMATERIAL

JAN NILSSON

HEMSKHETER

I NÄSINGE OCH SKEE

NÅGRA UTVALDA BROTT BEGÅNGNA MELLAN ÅREN
1850 OCH 1900 I VETTE HÄRAD BOHUSLÄN

- 5.** ÄREKRÄNKNING
BEGÅNGET: 1898
GÄRNINGSMAN: HANS OLSSON I KANGERÖDKAS

Utdrag ur domboken från Vette Häradsrätt.
Innehåller alla ingående handlingar i aktuellt mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget Arkiv Digital, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på Arkiv Digitals hemsida.

Jan Nilsson

v281437.b6700

1898 den 19 Oktober

No 32

Till förevarande ting har Svante Lenberg i Gjö Wassby instämt Hans Olsson i Kangeröd-
kas med yrkanden enligt en så lydande :

“Stämningsansökan etc”

Litt I

v281437.b6650

No 32 Litt I

Härmed får jag anhålla om laga kallelse och stämning till nästa med Wette härad infal-
lande hösteting å Hemmansegaren Hans Olsson i Kangerödka af Björneröd för det han
den 7 sistlidne Augusti i min bostad vid Krokstrand utan ringaste anledning öfverfallit
mig med på heder gående oqvädningssord yrkande jag att han därför ersätter mig för
hvad mitt goda namn och rykte derigenom lidit med belopp som vid rätten närmare
skall uppgifvas; varande öppen talan i målet förbehålles och ersättning för rättegångs-
kostnaderna fordrad.

Gjö Wessby den 17 December 1898.

Svante Lenberg

Vid upprop af målet tillstädeskomma parterna, kdn personligen biträdd af Kommissi-
onären N A Ljungqvist i Strömstad samt sdn genom Häradshövdingen H A Andersson i
Massleberg, hvilken för sin behörighet att föra sdns talan åberopa denna fullmakt:

“Rättegångsfullmakt in

blanco för innehafvaren.

Strömstad den 15 Oktober 1898

Hans Olsson

Kangerödka

m.h.o.p.

Bevittnas

B Dahlström Carl Hall”

Sdens ombud förnekar, att hans hufvudman gjort sig skyldig till omstämda förbrytelsen.
Uppmanad att redogöra för förloppet vid ifrågavarande tillfälle förklarar kdn sig för när-
varande ej härtill beredd utan anhåller om uppskof med målet för bevisnings förebrin-
gande samt närmare utredning af detsamma.

Sdens ombud inlemnar under förmälan, att han ej har något mot kdns uppskofsanhållan
att erinra, följande till Häradsrätten ställda skrift:

“Kallad och stämd etc

Litt J

v281437.b6660

No 32 Litt J

Kallad och stämd till denna dag att svara å af Skräddaren Svante Lenberg gjorda påstående får jag med bestridande af stämningpåstående blott för närvarande anföra att jag vid omstämda tillfälle, då jag i egenskap af styrelseledamot i Krokstrands Handelsbolag tillsammans med öfriga ledamöter infunno oss för att uppsäga Lenberg från den lägenhet i vår fastighet han bebodde och hvilken han icke godvilligt ville lemna, han utför mot oss i oqvädning. Då tillfrågade jag honom om han vore en sådan “krake”, att han ville bråka med folk, och inskränker sig dertill allt hvad jag till honom sagt.

Detta yttrande erkänner jag villigt, men bestrider att det må anses brottsligt eller inbäara någon straffvärd kränkning, då hänsyn tages till de omständigheter hvarunder jag fällt yttrandet i fråga.

Och anhåller jag att Rätten måtte, då denna stämning icke kan anses tillkomma af annat än ondt uppsåt, tillerkännas mig ersättning för mitt besvär med 15 kronor.

Kangerödkas den 15 Augusti 1898

Hans Olsson

Härvid äro fogade tvänne så lydanade intyg:

“Att Hans etc

Litt K

v281437.b6670

No 32 Litt K

Att Hans Olsson i Kongerekas, hvilken var närvarande då styrelsen för Krokstrands Handels AB uppsade Skräddare Lenberg till afflyttning från lägenheten han bebodde i Bolagets hus, icke fällde några kränkande yttranden varaf bemälde Lenbergs namn och ryckte kunde lida. Intygar

Björneröd d 15 Okt 1898

Erik Johansson

Ordförande i Krokstrands Handels AB

Karl Johan Olausson

Björneröd

Styrelseledamot

samt

v281437.b6680

No 32 Litt L

Björneröd 15 Oktober 1898

Härmed får jag intyga att Herr Hans Olsson i Kångerekas var af oss anmodad att vara med vid Skräddarens Lenbergs uppsägning att afflytta från Krokstrands Handels Aktiebolag inom en månad.

Och som vi satt och språkade så kom Hans Olsson att säga att det har aldrig varit något här i bolaget förr men när vi får med sådana krakar att göra så blir det visst, men Hans Olsson kallade icke Skräddaren enskilt krake det kan icke någon säga antingen han menade Andersson eller Skräddaren.

Högaktiningsfullt Erik Johansson

Vid tingets slut den 12 December 1898 afsäges detta

Utslag

Med bifall till partenans anhållan uppskjuter HdRn målet till 1sta rättegångsdagen af nästa lagtima ting i häradet, då parterna, kdn vid laga påföljd samt sden vid femton Kronors vite skola iakttaga inställelse.

v281438.b400

1899 den 22 Februari

No 24

Vid upprop till fortsatt handläggning af det från sista ting med häradet uppskjutna under No 32 i då förda dombok antecknade mål emellan Svante Lenberg i Gjö Wassby, kdn, samt Hans Olsson i Kangerödskas, sdn, om ansvar för ärekränkning inställer sig parterna, kdn personligen i rättegången biträdd af Kommissionär N A Ljungqvist i Strömstad samt sdn genom Hofrätts e.o. Notarie Carl Thelander derstädes, hvilka åberopar förut i målet ingifven fullmakt.

Kdn anhåller om vittnesförhör med Erik Johansson i Torskhålan och Karl Johansson i Bokliden; och enär jäf emot dem ej förekommer får de aflägga vittneseden, varnas för missbruk af densamma samt berätta en i sender hörde:

1. Erik Johansson: Då vittnet, som är ordförande i styrelsen för Krokstrands Handelsaktiebolag, jemte öfriga medlemmar af styrelsen samt sdn vid omstämda tillfället voro hos kdn för att uppsäga denne från den af honom dittills bebodda lägenheten i styrelsens hus i Krokstrand, fällde sdn under samtal med kdn något yttrande om att “förut allt varit väl beställt men sedan styrelsen fått att göra med en sådan krake som kdn hade det ständigt varit bråk; samt

2. Carl Johansson: lika med föregående vittnet

Vid fråga om ersättning för vittnenas inställelse företräder Carl Johan Olausson i Krokstrand och begär med förmälan, att han delgifvits stämning att vittna i förevarande mål, ersättning för sin inställelse med tio kronor; och som berörda förhållanden af kdn

vitsordas, tillerkännes bemålde Olausson tio kronor att förskjutas af kdn, som Olaussons hörande påkallat.

Kdn inger härefter denna skrift:

“Till Vette etc

Litt E

v281438.b430

No 24 Litt E

Till

Wette Häradsrätt!

Uti uppskjutna målet emellan undertecknad kâränd samt Hemmansegaren Hans Ols-son i Kangeröd kas af Björneröd svarande om ansvar och ersättning för qvädningssord får jag härmed vördsammast anföra:

Wid omstämda tillfället eller den 7 sistlidne Augusti åtföljde svaranden, som icke tillhör styrelsen för Krokstrands Handelsaktiebolag och således icke har med densamma åtgärdanden att skaffa, Ordföranden för Styrelsen Erik Johansson och några af ledamöterna då de kommo för att uppsäga mig till afflyttning från den lägenhet jag i Styrelsens hus förhyrt och började då inne i min bostad öfverösa mig med oqvädningssord icke endast såsom han i sin vid sista ting ingifna skrift erkänt “Krake” utan jämväl flera andra liknande förklenande uttryck och detta utan ringaste anledning hvarföre det måste förefalla hvar och en märkvärdigt att han i skriften vid sista ting anser att hans fällda yttrande icke må anses brottsliga under omständigheter de blifvit fällda men icke kan jag föreställa mig att man kan ha rätt öfverösa en person med oqvädningssord äfven om man skulle ha i uppdrag att uppsäga honom till afflyttning från en förhyrd lägenhet något hvar till svaranden emellertid vid detta tillfälle icke var berättigad.

Då svaranden emellertid erkänt det han oqvädat mig yrkar jag att han härför måtte dels böta enligt lag samt dels ersätta mig för hvad mitt goda namn och rykte härigenom lidit med 50 kronor samt dels godtgöra mig för rättegångskostnaderna enligt följande räkning:

Skjuts från Gjö Wessby till Strömstad och åter för att få stämningssansökan uppsatt	Kr 5:00	
Uppsättande af stämningssansökan		“ 5:00
Lösen af resolution	“ 1:00	
Afskrift af stämningen		“ 1:00
För min inställelse vid sistlidne ting		“ 5:00
Arvode till Rättegångsbiträde		“ 5:00
Resa till Expeditionslösen	“ 5:00	
Lösen af protokoll	“ 4:00	
För min inställelse denna dag		“ 5:00
Arvode till Rättegångsbiträde denna dag		“ 5:00

Summa kr 41:00

jemte lösen för blifvande utslag och de vittneslöner jag möjligen kan förpligtas förskjuta Strömstad den 22 Februari 1899

Svante Lenberg

från Gjö Wassby nu Sannäs

efter föredragning häraf öfverlemnas målet till afgörande sdn ombud under bestridande af åtalet, alldenstund något brottsligt förfarande icke kan anses ligga hans hufvudman till last. Under alla förhållanden bestrider ombudet, att hans hufvudman ålägges ersätta, hvad kdn förspliktats utgifva till i målet hörde vittnen, då dessa ej berättat annat än hvad sdn erkänt; anhållande ombudet härjemte om tio kronor i ersättning för sin inställelse.

Då något vidare icke förekommer, meddelar HdRn vid tingets slut den 8 Maj 1899 följande

Utslag

Enär, på grund af hvad sdn bekänt samt i målet hörda vittnen berättat, upplyst blifvit, att sdn vid åtalade tillfället eller den 7 Augusti nästlidne år i kdns dåvarande bostad å Krokstrand i andra personers närvaro kallat kdn "krake", alltså pröfvar HdRn rättvist jemlikt 16 Kap 11§ Strafflagen döma sdn att böta fem kronor, hvilka Kronan tillfalla; skolande sdn härjemte ersätta kdns rättegångskostnader med tjugofem kronor.

Besvärshänvisning